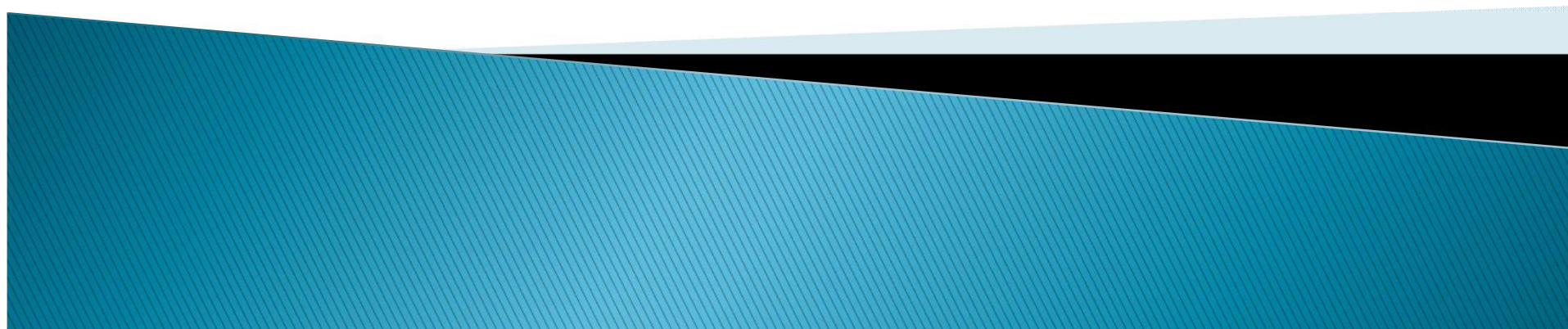

Az oktatás azonosságai és
különbségei:
Szegedi Tudományegyetem
Dr. Pető Zoltán

2017

European curriculum for emergency medicine

- ▶ A document of the EuSEM Task Force on Curriculum approved by the Council and Federation National Societies of the **European Society for Emergency Medicine**, and by the **UEMS Multidisciplinary Joint Committee on Emergency Medicine**, and endorsed by the **Council of UEMS** at their plenary meeting in Brussels on 25 April 2009

Report on Emergency Medical Services Systems in the European Union (WHO, 2008)

5.5 Recommendations

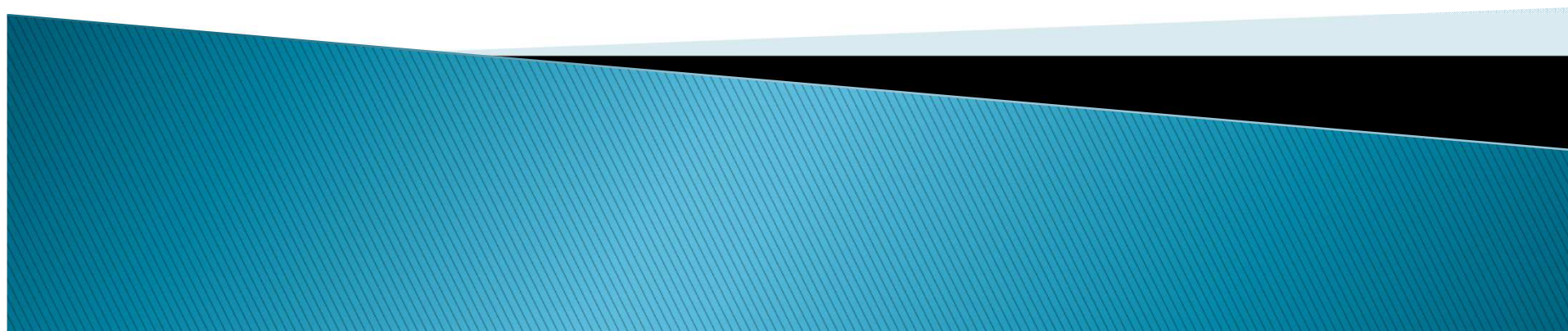
Short-term recommendations:

All the Member States of the European Union should:

- Extend and regulate specialization in Emergency Medicine for doctors, in line with European Union directive 2006/100/EC.
- Introduce and regulate specialization in Emergency Medicine for nurses.
- Include in the pre-graduate curricula of medical and nursing schools a mandatory teaching course on emergency and disaster medicine.
- Endorse continuous training for non-medical medical Emergency Medical Services' providers.
- Regulate the utilization of non-medical professionals and volunteers responding to a medical situation in out-of-hospital settings and provide lay volunteers with appropriate training.

Szerencsénk van, nem nekünk kell
mindent az elejéről kitalálni!

Itthoni standard

A magyar oxyológia-sürgősségi orvostan graduális és posztgraduális képzés standardjai

*(Debreceni Egyetem – OEC, Pécsi Tudományegyetem – Sürgősségi Orvostani Tanszék,
Semmelweis Egyetem – Sürgősségi Orvostan Tanszéki Csoport, Szegedi Tudományegyetem,
Magyar Oxyologiai Társaság, Magyar Sürgősségi Orvostani Társaság)*

Graduális képzés

évfolyam	keret	hangsúly
I.	elsősegélynyújtás	segélykérés, BLS-AED
II.	élettan-kórélettan	oxigenizáció-perfúzió klinikai vonatkozásai
III.	alapozó tantárgy	OMV alapok, BLS frissítés
IV.	gyógyszertan	sürgősségi állapotok gyógyszerterana, toxikológiai alapok
V.	sürgősségi orvostan mentőtiszt képzés	allokáció, ABCDE, OMV, ALS, PoCT BSc szinttel equivalens készség
VI.	államvizsga	(aneszteziológia-intenzív-sürgősség blokk keretében)

Graduális oktatás Szegeden

- ▶ I. évfolyam magyar – angol – német BLS oktatás
- ▶ III. évfolyam magyar – angol: sürgősségi beavatkozások alapjai (AITI + SMI + SBO)
- ▶ IV. – V. évfolyam: Sürgősségi ellátás alapjai kötelezően választható kurzus
- ▶ VI. évfolyam: 1 hetes sürgősségi osztályos gyakorlat
- ▶ Ápoló képzés gyakorlati oktatása minden évfolyamon

Posztgraduális oktatás

- ▶ Szakorvosképzés gyakorlati helye minden szakiránynak
- ▶ Szakápoló képzés gyakorlati helye minden szakiránynak
- ▶ APN képzés elméleti és gyakorlati helye

Alapkérdések

- ▶ **Kinek**
- ▶ **Ki**
- ▶ **Hol**
- ▶ **Mikor**
- ▶ **Miért**
- ▶ **Mivel**
- ▶ **Meddig**
- ▶ **Mit**

Oktasson?

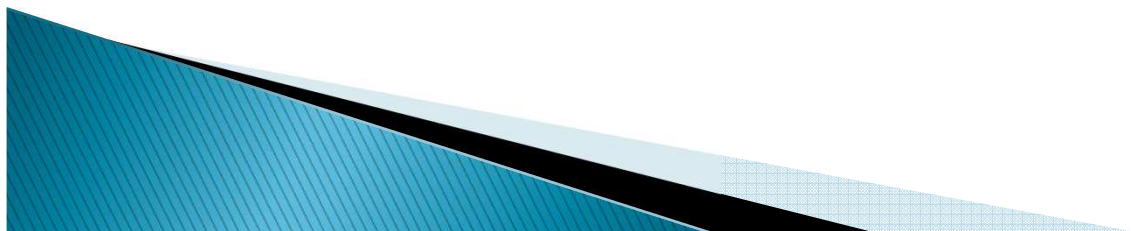
Kinek

Egyetemi/főiskolai orvos-, mentőtiszt- és szakdolgozó képzés

Graduális képzés alatt tanult sürgősségi ismeretek

- ▶ Alap- és emeltszintű újraélesztés
- ▶ Elsősegélynyújtás
- ▶ Prehospitális- és kórházi sürgősségi ellátás alapjai
- ▶ Kapcsolódó „spin off” tárgyak oktatása (taktikai medicina, katasztrófa medicina, stb.)
- ▶ Az egyetemek összehangolták erőfeszítéseiket, van elfogadott sürgősségi graduális oktatási modell

Kinek

Szakorvos és szakdolgozó képzés

Posztgraduális képzés alatt tanult sürgősségi ismeretek

- ▶ Újraélesztés
- ▶ Elsősegélynyújtás
- ▶ Prehospitális- és kórházi sürgősségi ellátás alapjai
- ▶ Szakvizsga előkészítő- és szintentartó tanfolyamok
- ▶ Speciális tanfolyamok
- ▶ A képzés követelményeinek jó része jogszabályban is leírt

Ki, hol ?

Ki

- ▶ **Tapasztalattal és gyakorlattal** rendelkező, az oktatás tematikáját ismerő és elfogadó **akkreditált** oktató
- ▶ Az oktatók óradíjának méltónak kell lenni az erőfeszítésekhez

Hol

- ▶ Oktatásra **akkreditált** helyen
- ▶ Tantermi (**skill** laboros) gyakorlatokon
- ▶ Betegellátásban **kiscsoportos** gyakorlatokon
- ▶ Betegellátásban **valós körülmények** között csapattagként
- ▶ **Önálló**, ellenőrzött munkavégzés osztályokon

Gyakorlati készségek esetén a gyakorlat/elmélet arány 75/25% legyen

Hol

Ez nem skill centrum

Hol

- ▶ Ez skill centrum

Mikor, miért?

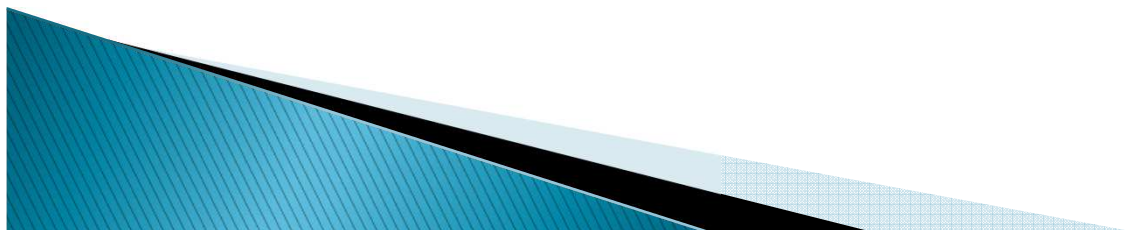

Mikor

- ▶ Nappal, munkaidőben
- ▶ Éjjel, műszakban, ügyeletben
- ▶ Előre megszervezett, pontos időbeosztást követő gyakorlatokon

Miért

- ▶ **Magas színvonalú** folyamatos oktatás a betegellátás **professzionalizmusát** és a **betegbiztonságot** garantálja
- ▶ **Új szerepkörök** jelennek meg az ellátásban (**APN**), az ő **integrálásuk elképzelhetetlen** magas színvonalú **oktatás nélkül**

Advanced Practice Registered Nurse (APRN): Kiterjesztett Tevékenységi Körű Ápoló

Olyan regisztrált ápoló, aki megszerezte a kiterjesztett tevékenységekhez az adott ország és szakterület jellemzőihez igazított

- ▶ *szakértői tudásbázist*
- ▶ *komplex döntéshozatali képességeket*
- ▶ *klinikai jártasságot*

amely feljogosítja az adott tevékenységek végzésére.

Advanced Practice Registered Nurse

Legalább 50 éve létező képzési forma és munkakör

- Négy alapvető szerepkör:
 - registered nurse anesthetist
 - certified nurse midwife
 - clinical nurse specialist
 - certified nurse practitioner

Advanced Practice Registered Nurse

Egyetemi szintű vagy posztgraduális képzés, melynek alapvető része:

- Mély szintű fiziológiai és patofiziológiai ismeretek
- Mély szintű gyógyszertani ismeretek (farmakodinámia, farmakokinetika, farmakoterápia)
- Részletes egészségi állapot felmérés képessége (betegvizsgálat) minden szervrendszerre vonatkozóan, megfelelő technikák és eljárások ismerete
- Klinikai gyakorlat

**Orvostanhallgatóból ápoló/nővér ?
Ápolóból/nővérből orvos ?**

Miről beszélünk?

- ▶ USA, 1965: Dr. Loretta Ford and Dr. Henry kifejlesztette az első Nurse Practitioner (NP) programot az University of Colorado-n
- ▶ 2017: American Association of Nurse Practitioners (AANP) tagok száma: 75 000, NP-k száma: 234 000.
- ▶ **870 millió** NP – beteg esemény évente az USA-ban

Tehát van tapasztalat, nem nekünk kell kitalálni, mit szeretnénk és az mire jó!

Forrás: <https://www.aanp.org/index.php>

USA Egészségügyi Munkaerőpiac, 2013

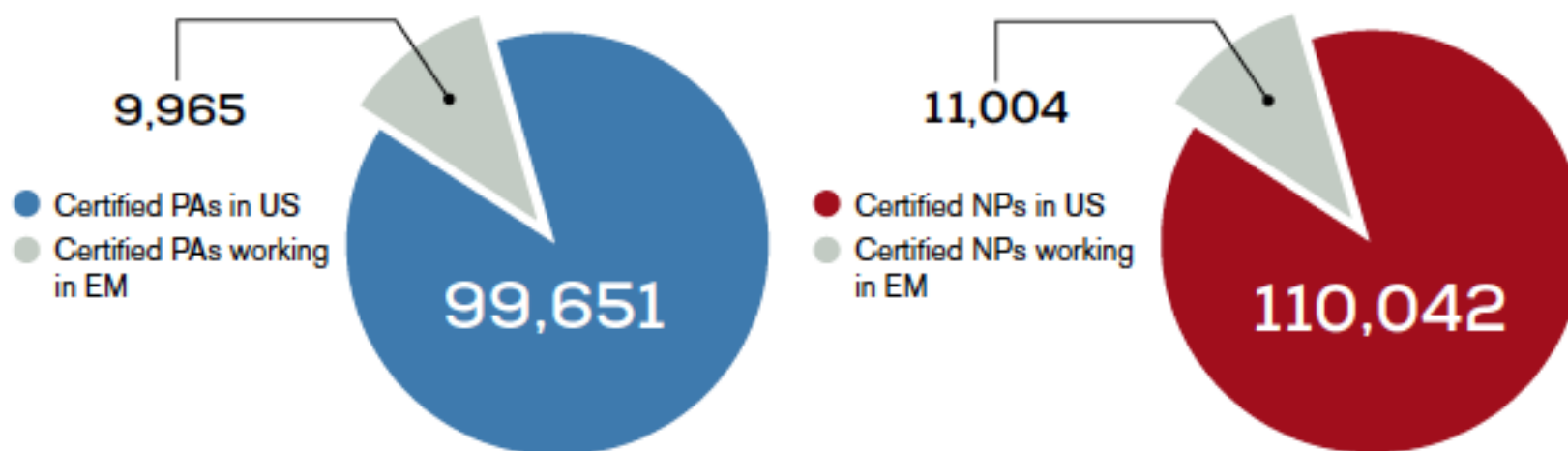
PA: orvos asszisztens

NP: kiterjesztett hatáskörű ápoló

Figure 1.

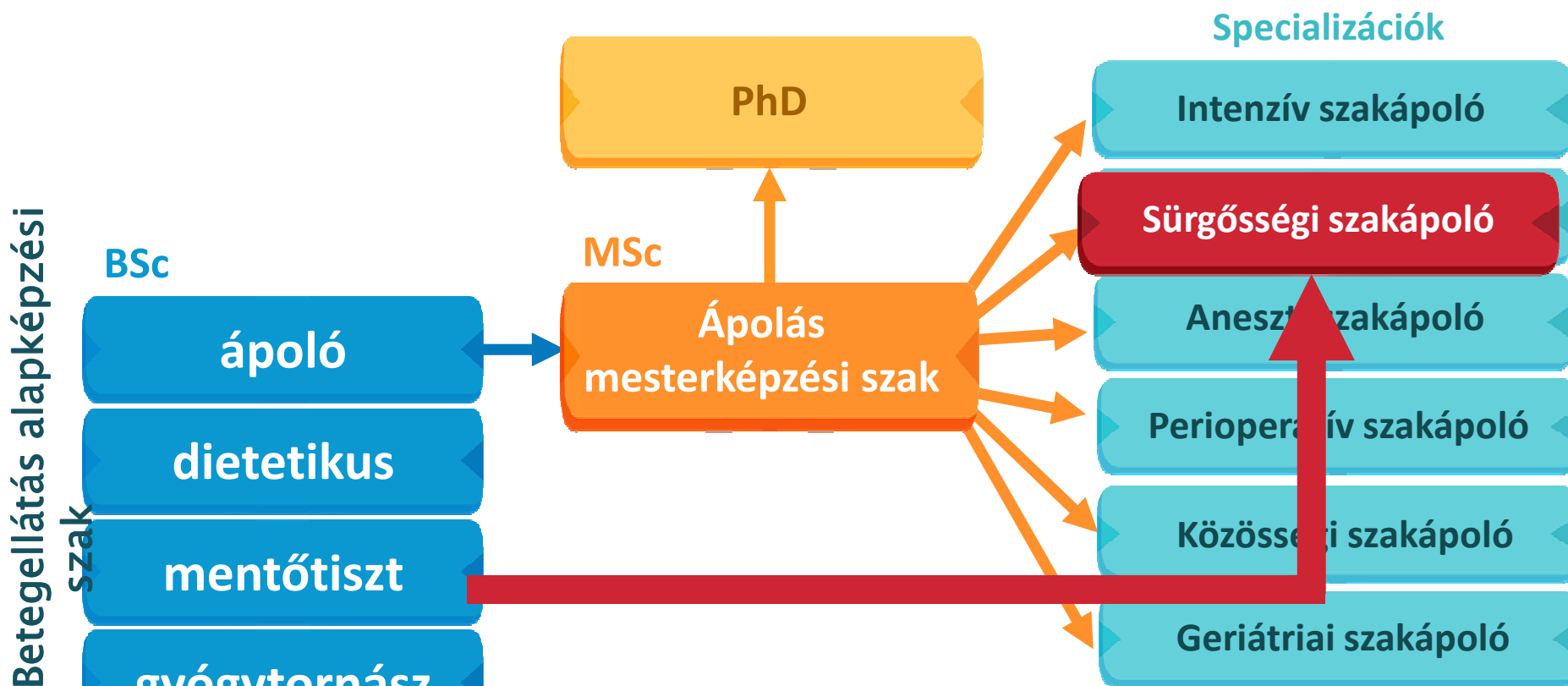
Number of PAs and NPs in Emergency Medicine

(Total APPs in EM= 20,969)

ca. 10%-uk a sürgősségi ellátásban dolgozik

A hazai sürgősségi ellátásban alkalmazható kiterjesztett hatáskörű ápolói rendszer 2017-től

18/2016. (VIII.5.) EMMI rendelet A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Mivel, meddig?

Mivel

- ▶ Az oktatásra **megfelelő** mennyiségű **pénznek, eszköznek** és infrastruktúrának folyamatosan **rendelkezésre** kell állni
- ▶ Azt a gyakorlatot, hogy a betegellátásból „lopunk” ki anyagokat a gyakorlatokhoz, meg kell szüntetni
- ▶ Oktatásra **nem alkalmas** eszközökkel **nem** szabad **tanítani**
- ▶ **A hagyományos** tantermi előadásokon alapuló **oktatás** az elektronikus tudásterek birtokában már **nem megfelelő** (nem menő)

Meddig

- ▶ A képesítés megszerzéséig a tantervnek megfelelően
- ▶ A képesítés megszerzését követően folyamatos, élethosszig tartó tanulással és kötelező szinten tartással, fejlődéssel

Mit

- ▶ Sürgősségi **szemléletet** (idő- és információ menedzsment)
- ▶ Sürgősségi **betegvizsgálatot**
- ▶ A sürgősségi betegellátáshoz szükséges tartozó élettani, kórélettani, gyógyszeres **alapokat**, beavatkozásokat, diagnosztikus modalitásokat, ezek értékelését
- ▶ **Kommunikációt** (kríziskommunikációt különösen), döntéshozatalt
- ▶ **Szervezési** ismereteket
- ▶ **Jogi és etikai** ismereteket
- ▶ **Kutatáshoz** szükséges alapokat
- ▶ **Oktatástechnikai** alapokat

Ami hiányzik

- ▶ **A megemelkedett igényeknek megfelelő számú és képzettségű oktató**
- ▶ **Oktatói életpályamodell**
- ▶ **Oktatási infrastruktúra** (a TIOP pályázatok által épült sürgősségi infrastruktúra ilyen nem tartalmazott)
- ▶ **Igazi, rendes skill központok**, ahol egyszerre, nagy tömegben lehet minőségi szimulációs oktatást folytatni
- ▶ **Minőségi sürgősségi szakorvosképzés (elavult curriculum)**

Megemelkedett oktatási igény: hallgatói létszám

- ▶ **SZTE 1996: I. év:** magyar: 151, fogász: 26, külföldi: 98, összesen: **275**
- ▶ **SZTE 2006: I. év:** magyar: 259, fogász: 31, külföldi: 133, összesen: **423**
- ▶ **SZTE 2016: I. év:** magyar: 216, fogász: 51, külföldi: 188, összesen: **475**
- ▶ **SZTE 2017: 500 hallgató**

**Csak az I. évfolyamon több, mint 200-al több hallgató
Viszont nincsen több oktató az egyetemeken, mint korábban**

Összefoglaló

- ▶ Az oktatás a jövő kulcsa, használjuk ki a lehetőségeinket
- ▶ Ha csak a mai szinten tudunk gyakorlati képességeket oktatni, akkor el se kezdjük (lásd orvostanhallgatók gyakorlati képességei ma itthon)
- ▶ Ha megfelelő gyakorlati oktatást tudunk biztosítani, akkor pedig ezt a graduális és posztgraduális oktatásban fel kell használni arra, hogy az orvosképzésből megfelelő készségű orvosok kerüljenek ki
- ▶ Nézzünk előre: APN képzés fontossága
- ▶ Az oktatást stratégiai fontosságúnak kell kezelni, a megfelelő erőforrások biztosításával és magas színvonalú képzéssel

Köszönöm a figyelmet!

